

Ferritslev, 31. september 2007

Kære Ulrik Grubb,

Det er med forargelse, bævende hjerte og dyb, dyb skuffelse at jeg har læst dit brev til Tina Nedergaard (V), Marianne Jelved (R), Christina Antoniri (*sic!*) (S), Lars Barfoed (K), Martin Henriksen (DF), Pernille Vigsø Bagge (SF) og Jørgen Arbo-Bæhr (EL) i sidste nummer af "Noter". Mine oldkolleger over hele landet læser med på netudgaven.

Jeg deler fuldt ud dine synspunkter vedr. historiefagets stilling i gymnasiet efter reformen og dine betænkeligheder ved et fag på A-niveau med så lavt et timetal. Jeg er helt enig med dig! Det er vanskelige arbejdsvilkår og til skade for vore elevers kompetencetilegnelse.

Dét jeg harnes så voldsomt over, er din fuldstændig uovervejede og meget egenrådige disposition, idet du foreslår oldtidskundskab som et obligatorisk område under historiefaget. Jeg ved, at mange andre end jeg føler sig stødt over, at ens egen faglige forening på den måde – med en kannibals appetit – forsøger at æde sig frem til en art overlevelse. Jeg ville foretrække, at gymnasiets faglige foreninger stod sammen i kravet om en faglig stærk og velfunderet gymnasieskole med et bredt udbud af fag, som tilsammen berettiger til betegnelsen "alment dannende".

Nuvel, en række historielærere er i forne tider, i nødsituationer og i tyndt befolkede områder – indtil videre kun på Færøerne, blevet tildelt kompetence i oldtidskundskab – men netop som en nødløsning. Imidlertid er fagets mange yngre kandidater i disse år at finde på gymnasier over hele landet og faget gennemlever i disse år en sand renæssance. På universiteterne og dermed også i gymnasierne.

Dit hovedløse forslag om – populært sagt – at "smække de to fag sammen" må afspejle en dyb mangel på indsigt i oldtidskundskabs faglige sammensætning fra din side. De to fag er vidt forskellige, om end der også er klare samarbejds punkter. Men en historiker vil aldrig nogensinde kunne dække oldtidskundskab fagligt forsvarligt. Jeg skulle vide det – jeg underviser i begge fag. Der er tale om fundamentalt forskellige metoder og tilgange.

Oldtidskundskab er et kulturfag, der omhandler antikken som grundlag for europæisk kultur. Faget beskæftiger sig med antikke tekster og monumenter, hvori værdier, begreber og formsprog, der blev normgivende for europæisk kultur kommer til udtryk. Det faglige mål er at bringe eleverne til at kunne analysere og fortolke oversatte græske og romerske tekster og græske monumenter både i deres antikke kontekst og i deres betydning for senere europæisk kultur. Desuden skal de kunne identificere, forklare og forholde sig til væsentlige begreber og tanker i de behandlede tekster. Ydermere skal de kunne vise hvorledes antikken har betydning i senere europæisk kultur og kunne nuancere, perspektivere og uddybe moderne problemstillinger gennem læsningen af antikke tekster. Af de fem forløb, som undervisningen organiseres i, er mindst en sammensat over et litterært tema, mindst en over et filosofisk tema og én søjle har et kunsthistorisk tema. Så du kunne måske også forestille dig at historielærere fremover også skulle undervise i filosofi, litteratur og billedkunst?

For at sikre elevernes tilegnelse af disse kundskaber undervises de af kandidater, som kan læse teksterne på oldgræsk og i langt de fleste tilfælde også på latin. Således sikres det, at eleverne ikke sammenligner pærer og blomster, men får den rette forståelse af de antikke forfatters hensigt. Du vil som historiker forstå vigtigheden af pålidelig kildelæsning – du ved også, at det ofte er helt essentielt at gå til kilden på originalsproget for at afgøre om ens udlægning af teksten kan holde vand. At sætte en historiker til at

undervise i oldtidskundskab ville være at læse Grundloven gennem matteret glas. Den slags bryder vi historikere os ikke om!

I Danmark har vi som allerede nævnt en lang og solid tradition for at studere de klassiske fag på gymnasieniveau og på universitetsniveau. Der uddannes kandidater i græsk, latin og oldtidskundskab fra universiteterne i København, Århus og Odense, hvor der findes blomstrende klassiske institutter og centre. Jeg mener, at det er en meget farlig og helt uholdbar vej at gå, hvis vi sætter historikere til at undervise i oldtidskundskab og frisører til at foretage hjerteoperationer – eller hjertekirurger til at klippe hår for den sags skyld. Den slags ser man vist kun i Castros Cuba og bananrepublikker i øvrigt. Hvis du vil vide mere om fag og faglighed, så synes jeg, at du skulle tage Sokrates' forsvarstale frem af reolen – den har du naturligvis allerede læst og forstået – og dér læse hvad Sokrates mener om fag (gr. techné, deraf ”teknik”) og faglighed. Hvis jeg ikke har kunnet overbevise dig om din fejltagelse, så kan Sokrates formentlig.

At oldtidskundskab har sit helt berettigede plads som et selvstændigt fag i gymnasiets fagrække kan efter min mening slet ikke betvivles – og det er en hel anden diskussion. Den diskussion er ikke mit ærinde her – så langt i ukollegialiteten kan jeg heller ikke forestille mig, at du har lyst til at gå?

Nej, det er trist, når ens egen formand indleder fagenes fest – nøjagtig ligeså trist som når fagenes fest udråbes på PR-møderne i forbindelse med diskussionen om udbudet af studieretninger. Det fatale er bare, at du har stilet brevet til beslutningstagere. Særligt når dit kildegrundlag er så spinkelt som det øjensynligt er.

Jeg har alvorligt overvejet mit medlemskab af ”Historielærerforeningen for gymnasiet og HF”. Men jeg bliver – historiefaget står mig nærmere end flygtige formænds uovervejede handlinger. Og ærligt talt: Jeg kan stadig ikke rigtig tro, at du har ment det så slemt, som du skrev det.

Jeg – og mange med mig – ser frem til at læse dit svar.

Venligst,
Thomas Aagaard Kristensen
Adjunkt i historie og oldtidskundskab
Sct. Knuds Gymnasium, Odense
Se evt. min hjemmeside: www.123hjemmeside.dk/odysseus

PS: Inden afsendelsen af dette brev har mange af mine oldkolleger landet over - via vores ”Klassikermajlliste” - haft lejlighed til at læse brevet igennem og irettesætte mig, hvis jeg skulle have taget fejl på den ene eller den anden led. Brevet er desuden sendt til den øvrige bestyrelse for ”Historielærerforeningen for gymnasiet og HF”.